

покриття. Це збільшить обсяги продажів та підвищить рівень конкурентоспроможності [3].

Конкурентоспроможність підприємств у сфері торгівлі відрізняється від різноманітних факторів, таких як якість продукції та послуг, ефективність ланцюжка постачання, цінова політика, інноваційність, маркетингові стратегії та інше. Конкурентні переваги можуть бути досягнуті за рахунок диференціації продуктів, встановлення сильних брендів, використання технологій та інновацій, а також відповідному використанню аналітики та маркетингових інструментів [5].

У цій особливій сфері важливо підтримувати довіру клієнтів та розуміти їх потреби та побажання. Також варто звертати увагу на взаємовідносини з постачальниками, партнерами та іншими гравцями ринку. Досягнення конкурентоспроможності вимагає постійної роботи над удосконаленням бізнес-процесів та стратегій, а також реагування на зміни в ринковому середовищі та технологічній сфері.

Список використаних джерел:

1. Дмитрієв І. А., Кирчата І. М., Шершенюк О. М. Конкурентоспроможність підприємства: навчальний посібник. *Харків: ФОП Бровін О.В.*, 2020. 340 с.

2. Бойченко М. В. Управління ланцюгами поставок: шляхи вдосконалення. URL: [http://www.evd-journal.org/download/2020/3\(61\)/16-boichenko.pdf](http://www.evd-journal.org/download/2020/3(61)/16-boichenko.pdf)

3. Кошельок Г.В., Царьов О.С. Фактори, що впливають на конкурентоспроможність підприємства. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/213.pdf>

4. Вертелева О.С. Фактори міжнародної конкурентоспроможності України. *Вісник Київського національного торговельно-економічного університету*. 2016. № 3. С. 33–48.

5. Гончарук П.А. Конкурентоспроможність – необхідна умова функціонування підприємства. *Держава та регіони*. 2014. № 2. С. 62 – 65

Радіонова Н. Й., д.е.н., проф., професор кафедри
фінансів та бізнес-консалтингу

Київський національний університет технологій та дизайну,

Левченко В. П., д.е.н., проф., професор кафедри
фінансів та бізнес-консалтингу

Київський національний університет технологій та дизайну

РОЗВИТОК АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ ШЛЯХОМ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ ЗМІН ТЕОРЕТИЧНОГО БАЗИСУ

Основи провадження аудиторської діяльності в Україні та регламентація правових засад проведення аудиту фінансової звітності відбуваються, перш за все, відповідно до Закону України «Про аудит

фінансової звітності та аудиторську діяльність» [2]. Але, починаючи з 1 січня 2023 року на підставі Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення правових засад провадження аудиторської діяльності в Україні» [3], відбувся ряд змін що стосуються різних рівнів аудиту - від корегування термінологічних дефініцій до зростання вимог до керівників й видів діяльності аудиторських фірм. Теоретичні основи є фундаментальним базисом здійснення аудиторської діяльності що підтримує обґрунтованість процесів надання послуг та надійність аудиторських звітів [4, с. 51]. Основні зміни, що стосуються трактувань дефініцій, пов'язаних з аудиторською діяльністю в Україні згруповано у табл. 1.

Таблиця 1

Класифікація основних термінологічних змін, регламентованих для суб'єктів аудиторській діяльності в Україні у 2023 році

№ з/п	Формулювання змін	Коментарі
1	До визначення «Аудиторська мережа» додано, крім аудиторських фірм ще й інших юридичних осіб	Наближення вітчизняних аудиторських мереж до міжнародних, у складі яких є консалтингові та бухгалтерські фірми
2	Поняття «Добра репутація» висувається не тільки до аудиторських фірм, а й до аудиторів	Сприяння підвищенню відповідальності аудитора, як виконавця аудиту й підписанта звітів
3	До обов'язкових завдань віднесено завдання з огляду та інші аудиторські послуги	1. Посилення контролю за такими завданнями з боку регулятора. 2. Вирішення питань з яких завдань аудиторські фірми мають сплати обов'язкових внесків
4	Впровадження терміну «Неаудиторські послуги»	Надано визначення послуг які можуть надавати аудиторські фірми і до яких віднесено інші послуги, крім аудиторських
5	Застосовано дефініцію «Електронний кабінет»	Впроваджено сучасний засіб комунікації для взаємодії між ОСНАД та аудиторами, аудиторськими фірмами

Джерело: сформовано за даними [3]

Крім того, надано визначення поняттям «Професійний скептицизм» та «Професійні обов'язки», хоча вони й не є новими для аудиторської діяльності. Це дань міжнародному тренду, коли світова практика вимагає від аудитора аналітичної оцінки зібраних аудиторських доказів, критичного підходу та уважності до обставин, які можуть вказувати на можливі викривлення внаслідок шахрайства чи помилки, прагнення звести аудиторський ризик до мінімальних значень [5].

Введене поняття «Спільне проведення аудиту фінансової звітності»,

хоча проведення аудиту фінансової звітності двома або більше суб'єктами аудиторської діяльності відповідно до укладеного договору з визначенням розподілу завдань між такими суб'єктами аудиторської діяльності та наданням спільного аудиторського звіту мало місце в аудиторській практиці й раніше.

Також слід зазначити, як позитивний момент, що розширено коло термінів, серед яких: «Бухгалтерський облік», «Фінансова звітність», «Консолідована фінансова звітність», «Користувачі фінансової звітності», «Звіт про управління», «Група», «Велика група», «Середня група», «Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку», «Міжнародні стандарти фінансової звітності», «Підприємства, що становлять суспільний інтерес», «Великі підприємства», «Середні підприємства», «Малі підприємства», які для потреб аудиту будуть розглядатися у значеннях, наведених у Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [1]. Це сприятиме більш ефективному функціонуванню нормативно-законодавчого регулювання питань обліку й аудиту в Україні через уніфікацію відповідних трактувань.

Підсумовуючи зазначене, слід звернути увагу на позитивні процеси які відбуваються у законодавстві щодо шляхів покращення аудиторської діяльності в Україні, які сприяють піднесенню вітчизняних суб'єктів аудиторської діяльності до європейських стандартів якості. Отже, українським аудиторам потрібно здійснювати свою діяльність з врахуванням внесених на законодавчому рівні змін трактувань відповідних термінів і застосовувати їх в роботі, що сприятиме підвищенню рівня надання аудиторських послуг та надійності аудиторських звітів.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» 16.07.1999 р. № 996-XIV
2. Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017р. №2258-VIII
3. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення правових засад провадження аудиторської діяльності в Україні» від 20.09.2022р. №2597-IX
4. Радіонова Н. Й. Історичне становлення нормативно-правового регулювання аудиторської діяльності в Україні/Н.Й. Радіонова// XI Міжнародна наукова конференції «Наукові дослідження: парадигма інноваційного розвитку», 30 серпня 2022 року м. Прага, (Чехія) – с. 50-52.
5. Сушко Д. Огляд законодавчих змін в аудиторській діяльності під час війни [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://buh.ligazakon.net/analytics/215598_oglyad-zakonodavchikh-zmn-v-auditorsky-dyalnost-pd-chas-vyni (дата звернення: 16.03.2023). Назва з екрана.